

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 25 MEI 2016

Namiddag

Samengevoegde vragen van:

- de heer Daniel Senesael aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het advies van de Hoge Gezondheidsraad over de wenselijkheid van en de eventuele voorwaarden voor de toestemming voor bloeddonoraties door mannen die seks hebben met mannen" (nr. 11170)
- mevrouw Anne Dedry aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "bloeddonoratie door mannen die seks hadden met andere mannen" (nr. 11233)
- [mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "bloeddonoratie door homo- en biseksuele mannen" \(nr. 11386\)](#)
  - o [Antwoord van de minister](#)
  - o [Repliek](#)

Daniel Senesael (PS):

Madame la présidente, tout d'abord, je vous remercie, ainsi que mes collègues, d'avoir accepté que cette question puisse être posée aujourd'hui. Je remercie également Mme la ministre d'avoir bien voulu déroger à son agenda de questions qui lui sont proposées.

Le 17 mai est une journée contre l'homophobie, que j'ai eu le plaisir d'initier en 2004, alors que j'étais député wallon. Une résolution a été adoptée par le Parlement wallon concernant cette demande que je vous ai formulée, il y a maintenant plus d'un an.

À l'époque, je vous interrogeais sur l'opportunité de réviser les critères d'exclusion à vie du don de sang pour les hommes ayant des relations sexuelles avec d'autres hommes, comme cela se fait dans d'autres pays tels l'Australie, le Japon ou le Royaume-Uni. Je n'ai jamais caché mon homosexualité ni non plus mon envie de donner du sang.

Or, dans ce pays, toute personne âgée de 18 à 70 ans et en bonne santé peut donner son sang. Je me considère toujours en bonne santé et les HSH restent aujourd'hui encore dans l'impossibilité de donner leur sang pour, dit-on, "garantir la sécurité transfusionnelle".

Vous disiez partager mon point de vue selon lequel, en la matière, ce qu'il y a lieu de prendre en considération n'est pas l'orientation sexuelle mais les pratiques à risque favorisant la transmission du VIH, ce en quoi je partageais votre analyse.

Vous m'informiez également que, dans la foulée du dépôt de ma question, vous aviez sollicité l'avis du Conseil Supérieur de la Santé afin qu'il se prononce sur l'opportunité et les conditions éventuelles d'une autorisation de don de sang pour des hommes qui ont des rapports sexuels avec d'autres hommes.

Madame la ministre, comme vous le savez, nous attendons avec impatience l'avis du Conseil

Supérieur de la Santé, car nous estimons qu'il est grand temps de mettre fin à cette discrimination que constitue l'interdiction du don de sang pour les hommes ayant des rapports sexuels avec d'autres hommes.

Pouvez-vous me dire si cet avis a été rendu? Si non, quand pourra-t-il l'être? Êtes-vous en mesure de nous faire part de ses conclusions? Envisagez-vous à présent de prendre des mesures spécifiques à cet égard?

Je sais qu'il existe une grande communauté gay qui vous saurait gré de réserver une réponse positive à cette demande.

Anne Dedry (Ecolo-Groen):

Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, verscheidene collega's hebben hier in het verleden al vragen over gesteld, onder anderen mevrouw Van Peel en de heer Senesael. Het is dus niet verwonderlijk dat deze personen daar opnieuw een vraag over stellen.

Het probleem werd zojuist door een collega geschetst, dus mijn inleiding moet ik niet meer geven. Ik wil nog eens beklemtonen dat het Europees Hof voor Justitie op 29 april 2015 een opmerkelijke uitspraak heeft gedaan in Frankrijk, met name dat eerst wetenschappelijk moet worden aangetoond of er werkelijk nog risico's zijn. Het Hof vraagt zich ook af of er geen betere opsporingstesten bestaan.

Mevrouw de minister, bent u het eens met de uitspraak van het Europees Hof of niet? Zo ja, onder welke voorwaarden denkt u aan uitsluiting? Bent u het met mij eens dat dit nooit levenslang mag zijn, maar enkel tijdelijk?

Ten tweede, is België betrokken bij het wetenschappelijk onderzoek naar bloeddonatie van mannen die seks hebben met andere mannen? Zo ja, welke Belgische universiteiten werken hieraan mee? Doen zij ook onderzoek naar betere opsporingstesten?

Ten derde, wanneer verwacht u advies van het FAGG en zeker ook van de Hoge Gezondheidsraad?

Ten slotte, hebt u voor ons meer informatie over de werkzaamheden van de taskforce van de Raad van Europa die aan aanbevelingen werkt?

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het meeste is inderdaad al gezegd.

Toen wij de vorige keer dit debat in de commissie voerden, had het Rode Kruis naar aanleiding van een uitspraak van het Nederlandse College voor de Rechten van de Mens aangegeven geen voorstander te zijn van een wijziging. Het ging voor hen om uitsluiting op basis van een technische reden en men stelde de veiligheid van het bloed voor de ontvanger natuurlijk voorop. Ik denk dat iedereen ermee akkoord gaat dat dit een zeer belangrijke factor is die voorop moet staan.

U hebt toen, terecht, te kennen gegeven dat u het debat wilt aangaan en dat het belangrijk is om na te gaan of de huidige criteria werkelijk volledig noodzakelijk zijn en of er geen stappen te zetten zijn.

U zei toen dat u een advies had gevraagd bij de Hoge Gezondheidsraad en bij de diensten

van het FAGG. U verwees ook nog naar een overleg dat tussen uw kabinet en de bloedinstellingen zou worden gehouden.

Mijn vragen, die overeenkomen met deze van mijn collega's, zijn de volgende.

Hebt u de adviezen ondertussen gekregen? Zo ja, wat staat erin?

Wat zijn de resultaten van het overleg met de bloedinstellingen? Is er een bereidheid om mee te denken? Wat zijn hun standpunten nu? Wat is uw standpunt?

Is er intussen op wetenschappelijk vlak een evolutie merkbaar? Zo ja, in welke richting? Hoe ziet u dit verder evolueren?

[\(naar boven\)](#)

Minister Maggie De Block:

Mevrouw de voorzitter, collega's, dit is een belangrijk onderwerp dat al vele jaren in deze commissie meegaat. Ik meen evenwel dat wij de laatste tijd veel vooruitgang hebben geboekt om tot een aanpassing te komen.

Le projet d'avis du Conseil Supérieur de la Santé a été présenté à un groupe de parties prenantes dans le courant de ce mois. Le vendredi 27 mai, une table ronde aura lieu en présence des différents experts des parties concernées, des experts issus du Conseil Supérieur de la Santé, de l'Institut scientifique de Santé publique (qui dispose des derniers résultats scientifiques), des établissements de transfusion sanguine et d'Unia (précédemment appelé Centre interfédéral pour l'Égalité des Chances), ainsi que des éthiciens, des sociologues et les représentants de l'organisation Lesbian Gay Bisexual Transgender Transexual and Intersex.

Dat zal een lange naam moeten worden, maar het gaat dan ook om heel wat verschillende groepen van personen.

Ils sont invités, à cette occasion, afin d'avoir l'opportunité d'exposer leur point de vue. À la fin de toutes ces conversations, je vais clôturer la séance. Nous déciderons alors de l'étape suivante et de la manière d'y arriver.

Het zal aansluitend zijn, uiteraard rekeninghoudend met de verschillende adviezen van de rondetafel. De wetenschappelijke informatie is er en die kunnen wij gebruiken, maar wij moeten ook weten tot wat het maatschappelijk debat leidt. De reflectie tussen de twee zal daar gebeuren.

Mevrouw Van Peel, wij zullen inderdaad altijd uitgaan van de bekommernis om de veiligheid van de transfusiegeneskunde in ons land, dat is evident. Wij zullen echter ook trachten de politieke besluitvorming te starten en een analyse te maken van de juridische initiatieven die inzake de reglementering moeten worden genomen.

Wij zullen ook in andere, flankerende, maatregelen moeten voorzien, onder andere inzake de correcte bejegening van de kandidaat-donoren en het vermijden van de discriminatie die zij nu ervaren.

Monsieur Senesael, vous l'avez dit à chaque fois: pour vous, c'est comme une discrimination. Vous êtes en bonne santé, vous êtes prudent et vous voulez aussi donner du sang.

Dan denken wij natuurlijk meer bepaald aan de uitsluitingscriteria, die nu echt voor het leven zijn.

Il n'y a pas beaucoup de choses qui sont valables jusqu'à la fin de la vie, mais cela en est une.

Ik verwacht veel van de rondetafel, want het is ook de eerste keer dat de wetenschappelijke verenigingen, onze beleidsondersteunende organisaties en alle betrokken actoren zich rond dezelfde tafel bevinden. Ik denk werkelijk dat het een stap vooruit zal kunnen zijn. Ondertussen hebben wij natuurlijk ook nog veel bilaterale gesprekken gehad met alle betrokken partijen, niet in het minst met de kruisorganisaties die in ons land de bloedtransfusiediensten organiseren maar ook de verantwoordelijkheid hebben voor de veiligheid van het getransfuseerd bloed.

Ik ben dus hoopvol, niet euforisch, want ik kan niet weten wat er allemaal zal worden gezegd, maar wij hebben er een goed gevoel bij en ik denk dat wij een forse stap vooruit zullen kunnen zetten.

[\(naar boven\)](#)

Daniel Senesael (PS):

Merci, madame la présidente, d'avoir permis que cette question soit débattue.

Madame la ministre, je vais être bien clair. Merci d'abord. Je pense que cette réunion du 27 mai avec les différents participants que vous venez de citer est une étape importante. Quand vous allez conclure cette réunion, madame la ministre, pendant juste trois secondes, pensez à moi! Tout homosexuel n'est pas infidèle. Tout homosexuel n'est pas irrespectueux. Tout homosexuel n'est pas inattentif. Pourquoi une catégorisation pour ce genre de personne? Je rappelle que c'est plus au moins 10 % de la population. Je puis vous dire que je crois en la fidélité, que je suis très respectueux et que je suis très attentif aux autres, voire attentionné. Si vous pouviez penser à cela quand vous allez conclure vos travaux, cela me ferait bien plaisir!

Maggie De Block, ministre: Je n'en doute pas!

(...): (...)

Anne Dedry (Ecolo-Groen):

Hier kan ik niet aan tippen. Hier kan ik werkelijk niet tegenop. Ik wil wel dezelfde beloftes doen qua trouw en dergelijke, maar ik heb andere katten te geselen.

Mevrouw de minister, hebt u, buiten de rondetafel, al advies ontvangen van het FAGG?

Wat is de stand van zaken bij de Belgische universiteiten? Ik heb er begrip voor als u nog wil wachten, omdat dat allemaal meegenomen wordt in de rondetafel,

Minister **Maggie De Block**:

Ik heb morgen nog een bilateraal contact met een van de betrokken universiteiten. Zij worden alleszins ook geconsulteerd.

Valerie Van Peel (N-VA):

Vergeeft u het mij dat ik mij niet aansluit bij al die persoonlijke ontboezemingen.

Ik zal af en toe nog wel eens denken aan collega Senesael, want ik begrijp natuurlijk wel wat hij bedoelt. Zoals al vaker gezegd in deze commissie, staat niemand hier achter een discriminerende factor in dit verhaal. Die angel moet eruit.

De prioriteit blijft de veiligheid. Dat hoeft niet haaks te staan op het zetten van stappen. Dat betekent echter wel dat de stappen zeer doordacht en goed onderbouwd gezet moeten worden. Ik ben dus zeer blij met het initiatief van die rondetafel. Ik denk dat daar de juiste partners aan tafel zullen zitten om te bekijken wat de beste weg is. Ik vermoed trouwens dat u al wel een paar scenario's in uw hoofd hebt, mevrouw de minister. Wij horen nadien graag meer van u.

[\(naar boven\)](#)

Minister Maggie De Block:

Zoals ik al zei aan de heer Senesael, begrijp ik zijn ongeduld. Wij hebben naar een compromis toegewerkt in de bilaterale contacten, maar het zou onrespectvol zijn om een rondetafel te organiseren maar vooruit te lopen op de resultaten.

Ik heb er echt wel een optimistisch gevoel bij en ik denk dat hij vrijdagavond zeer blij zal zijn. Ik zal hem persoonlijk op de hoogte brengen.

Daniel Senesael (PS):

Surtout que, dans dix ans, je vais devoir plaider pour augmenter alors l'âge. (*Rires*)

La **présidente**: C'est sans fin, monsieur Senesael!

Maggie De Block, ministre:

Il n'est jamais trop tard. On a aussi augmenté l'âge pour les pensions.

La **présidente**:

Il faut en effet être cohérent jusqu'au bout. On enverra les centres dans les maisons de repos.

André Frédéric (PS):

Il faut en profiter.

Maggie De Block, ministre:

Oui, pour les vider de leur sang!

La **présidente**:

Et on les videra de leur sang.

Très bien. En tout cas, nous attendons avec impatience votre mesure.

Maggie De Block, ministre:

Nous avons récemment parlé du projet de loi sur les soins de santé mentale. Et le rire constitue aussi un remède.

La **présidente**: Tout à fait.

Het incident is gesloten.

([naar boven](#))